

Nr 470

Av herr Jacobsson, Gösta, och herr Risberg, *angående beskattningen av traktamentsersättning.*

(Lika lydande med motion nr 583 i Andra kammaren)

Riksdagen antog år 1963 nya regler rörande behandlingen i skattehänseende av traktamentskostnader. Syftet med lagstiftningen var att vinna bättre överensstämmelse mellan traktamenten, som upp bärs av å ena sidan statstjänstemän och å andra sidan kommunal- och privatanställda. Full likställighet mellan statstjänstemän och privatanställda erhöles visserligen inte genom 1963 års lagstiftning, men för stora grupper privatanställda uppnåddes att de inte kommer i sämre läge än statsanställda i motsvarande ställning.

I vissa hänseenden är emellertid lagstiftningen mindre tillfredsställande utformad. I princip innebär de nya reglerna att privatanställda utan närmare utredning erhåller rätt till avdrag för uppburna traktamenten upp till visst maximibelopp oavsett storleken av deras merkostnader under resa. Om den anställde inte anser sig nöjd med de avdragsbelopp, vartill den legala schablonen leder, kan han yrka avdrag för de verkliga kostnaderna under förutsättning att dessa kan styrkas. Vid bestämmandet av maximibeloppen enligt den legala schablonen är utgångspunkten ett av riksskattenämnden fastställt normalbelopp, vilket i princip skall motsvara det högsta statliga traktamentet för dygn. Detta normalbelopp skall gälla som maximum för ett dygn under s. k. korttidsförrättning, d. v. s. en förrättning som har varit förenad med övernattning. För övriga typer av förrättningar utgör maximibeloppet viss bråkdel av normalbeloppet, och storleken av denna bråkdel anges uttryckligen i lagtexten.

Då det gäller korttidsförrättningar, skall resan anses ha varat lika stort antal dygn som antalet övernattningar. Någon hänsyn tas således inte till det förhållandet, att resan kan ha varat fler dagar än nätter. Om resan börjar på morgonen ena dagen och slutar sent på kvällen påföljande dag, anses den enligt lagtexten endast ha varat ett dygn, och maximibeloppet är därmed begränsat till ett normalbelopp. Det säger sig självt att normalbeloppets maximum under sådana omständigheter måste bli för lågt i ett stort antal fall. Det är en vanlig företeelse att ett företags representanter vecka efter vecka startar sin resa måndag morgon och slutar den fredag kväll. Varje resa har då i realiteten varat 4 nätter och 5 dagar men enligt lagtexten endast 4 dygn. I dylika fall blir det materiellt sett otillfredsställande resultat om den legala schablonen tillämpas. Den skattskyldige tvingas därför i fall som dessa, om han vill erhålla avdrag för alla sina merkostnader, att verifiera och

styrka kostnaden. Härigenom kommer den legala schablonen att förlora sin betydelse för stora grupper anställda. Nämnas bör att för dessa anställda avdrag tidigare medgavs med vissa schablonbelopp, och den utredning som föregick 1963 års lagstiftning hade en lösning enligt vilken dylika inadvartenser undveks.

En annan olägenhet som är förenad med den legala schablonen är att det ofta ställer sig svårt att vid övernattningar pressa in hotellkostnader inom den ram av 25 kronor, som enligt riksskattenämndens anvisningar är avsedd för dylika kostnader. Härigenom blir maximibeloppet för dygns traktamente otillräckligt. Läget skulle förbättras, om kostnader av denna art kunde behandlas för sig. Även i vissa andra avseenden leder reglerna emellanåt till mindre tillfredsställande resultat.

En översyn av lagstiftningen för att göra den bättre anpassad till de verkliga förhållandena bör därför ske snarast. Eftersom riksskattenämnden i första hand erhåller kontakt med avigsidorna hos denna lagstiftning, bör en sådan utredning lämpligen ske genom samråd med näringslivets organisationer. Utredningen bör bedrivas med sådan skyndsamhet att förslag kan föreläggas innevarande års höstriktsdag till ändrad lagstiftning fr. o. m. ingången av år 1966.

Den nya lagstiftningen medförde vissa förenklingar då det gäller de anställdas skyldighet att deklarerera traktamentsersättningar. I gengäld har företagens skyldighet att lämna kontrolluppgifter utvidgats betydligt. Bestämmelserna om uppgiftsplikten har genom sin utformning skapat betydande redovisningsproblem och har i vissa hänseenden blivit onödigt krångliga. Som riksskattenämnden påpekat i en skrivelse till chefen för finansdepartementet har bl. a. tidsbegreppen i lagstiftningen givits en skiftande innebörd i olika sammanhang, vilket varit ägnat att skapa förvirring hos dem som har att svara för uppgifternas ifyllande. Den vidgade uppgiftsplikten har icke minst kommit att framstå som en orimlig börda för de mindre företagen, vilka saknar möjligheter att med hjälp av datamaskiner och liknande hjälpmedel bemästra svårigheterna. Det är därför naturligt att en utredning om de materiella reglerna förenas med en översyn av bestämmelserna om uppgiftsplikten.

Under återopande av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl Maj:t måtte anhålla att genom riksskattenämndens försorg en utredning vidtages rörande beskattningen av traktamentsersättning samt angående skyldigheten att lämna kontrolluppgifter till ledning vid taxeringen för sådan ersättning, samt att förslag till ändrad lagstiftning i ämnet förelägges innevarande års höstriktsdag.

Stockholm den 27 januari 1965

Gösta Jacobsson

Bo Risberg